

พัฒนาการของการแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ปรากฏให้เห็น
และสิ่งที่ เป็นจริง ในเด็กวัยก่อนเรียน

นางสาว ปรีณัช รุ่งเรืองสรการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-368-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015968

T 1 ๗ ๔ ๐ ๐ ๐ ๕ ๐

Development of the Appearance-Reality Distinction
in Preschool Children

Miss Preeyanuch Rungruangsorakarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-368-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์   วัฒนาการของการแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและสิ่งที่
เป็นจริงในเด็กวัยก่อนเรียน

โดย   นางสาว ปรีญช   รุ่งเรืองสรการ

ภาควิชา   จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญนิไล   ฤทธาคณานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยกับบัณฑิต
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร   วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรเทพย์   ศิริวรรณบุศย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญนิไล   ฤทธาคณานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประไพพรรณ   ภูมิวิไลสาร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพบูลย์   เทวรักษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรีตัน   สุกโชติรัตน์)

ปริญญ รุ่งเรืองสรการ : พัฒนาการของการแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและสิ่งที่เป็นจริงในเด็กวัยก่อนเรียน (Development of the Appearance - Reality Distinction in Preschool Children)
อ.ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, ๑๕ หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการของความสามารถในการแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและสิ่งที่เป็นจริงในเด็กอายุ 3 - 5 ขวบ

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กอายุ 3 ปี เริ่มแสดงความสามารถในการแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและสิ่งที่เป็นจริงแล้ว
2. เด็กที่มีอายุมากกว่า มีความสามารถในการแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและสิ่งที่เป็นจริงมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 โดยที่เด็กอายุ 3 ปี ความสามารถจัดอยู่ในระยะแรกเริ่ม เด็กอายุ 4 ปี ความสามารถจัดอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ และเด็กอายุ 5 ปี ความสามารถจัดอยู่ในระยะที่มั่นคง
3. เด็กเพศชายและเพศหญิง มีความสามารถในการแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและสิ่งที่เป็นจริงไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
4. เด็กจะตอบคำถามเกี่ยวกับเอกลักษณ์และคุณสมบัติของวัตถุ โดยยึดสิ่งที่เป็นจริงเป็นหลักมากกว่าตอบโดยยึดสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเป็นหลัก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ ...
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ...

PREEYANUCH RUNGRUANGSORAKARN : THE APPEARANCE-REALITY
DISTINCTION IN PRESCHOOL CHILDREN. THESIS ADVISOR :
ASSI. PROF. PENPILAI RITHAKANANONE, PH.D., 95 PP.

The purpose of this thesis was to study the development of the
Appearance-Reality Distinction in Preschool Children.

The results of the study are as follow:

1. Some ability to make the appearance-reality distinction
was present as early as age three.
2. The older children performed the appearance-reality
distinction tasks significantly better than younger ones ($p < 0.001$).
The ability of 3-year olds was in the beginning stage, of 4-year olds
was in transitional stage and that of 5-year olds was in stable stage.
3. No sex difference in children's ability to make the
appearance-reality distinction was found ($p < 0.05$).
4. When preschoolers answered the questions about property and
identity, they reported reality when appearance was requested
(intellectual realism) as well as when reality was requested
significantly more than the vice vesa (phenomenism) ($P < 0.05$).

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลง ได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้เปี่ยมไปด้วยความเมตตา ช่วยให้คำแนะนำ แนะนำแนวทางและ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ เป็นคุณครูผู้อบรมสั่งสอนและให้กำลังใจแก่ศิษย์เสมอมา

กราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาจิตวิทยาพัฒนาการทุกท่าน ที่กรุณาให้ความเอาใจใส่ และห่วงใยศิษย์มาตลอด

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และนักเรียนโรงเรียนอนุบาลอมรินทร์ ที่ให้ความร่วมมือและ ช่วยอำนวยความสะดวกในการวิจัย

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน และน้อง ๆ สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการศึกษาที่ คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในการวิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณพี่ ๆ แพทย์ศิริราช พี่ ๆ เพื่อน และน้อง ๆ พยาบาลศิริราช ที่ให้ความ ช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัย ส่วนหนึ่ง

และท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ รุ่งเรืองสรการ ที่กรุณาช่วยเหลือในการพิมพ์วิทยานิพนธ์ตั้งแต่แรกเริ่ม จนสำเร็จลงได้ด้วยดี ขอระลึกถึงพระคุณ คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ คุณพ่อคุณแม่และพี่ ๆ ที่ให้ความรัก ความห่วงใยมาโดย ตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ปริญญ์ รุ่งเรืองสรการ

21 เมษายน 2532

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	33
สมมติฐานในการวิจัย	33
คำจำกัดความในการวิจัย	33
ขอบเขตของการวิจัย	34
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	35
2. วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล	36
กลุ่มตัวอย่าง	36
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	36
การออกแบบการวิจัย	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
วิธีดำเนินการวิจัย	39
การรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
การนำเสนอข้อมูล	48
3. ผลการวิจัย	49
4. อภิปรายผลการวิจัย	58
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	66

บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	77
ภาคผนวก ข.	81
ภาคผนวก ค.	93
ประวัติผู้เขียน	97

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่

- 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถที่ได้จากการทดสอบงานทั้ง 6 ชนิด ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิงในแต่ละระดับอายุ จำแนกตามชนิดของงาน 49
- 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถที่ได้จากการทดสอบงานทั้ง 6 ชนิด ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ จำแนกตามประเภทของงาน และแสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าที่ 50
- 3 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถจากการทดสอบงานทั้ง 6 ชนิด ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ 51
- 4 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถจากการทดสอบงานทั้ง 6 ชนิด ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ 51
- 5 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถจากการทดสอบงานทั้ง 6 ชนิด ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง ... 52
- 6 ความถี่ของคำตอบแต่ละประเภท จากการทดสอบงานทั้ง 6 ชนิด จำแนกตามระดับอายุและเพศ 53
- 7 ความถี่ของคำตอบแต่ละประเภท จากการทดสอบงานทั้ง 6 ชนิด จำแนกตามชนิดของงาน 54
- 8 ผลการทดสอบเครื่องหมายระหว่าง จำนวนเด็กที่ตอบโดยยึดสิ่งที่เป็นจริงเป็นหลักมากกว่าตอบโดยยึดสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเป็นหลัก ($RR > AA$) และจำนวนเด็กที่ตอบโดยยึดสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเป็นหลักมากกว่าตอบโดยยึดสิ่งที่เป็นจริงเป็นหลัก ($AA > RR$) จำแนกตามชนิดของงานและระดับอายุ 55
- 9 ผลการทดสอบเครื่องหมายระหว่าง จำนวนเด็กที่ตอบโดยยึดสิ่งที่เป็นจริงเป็นหลักมากกว่าตอบโดยยึดสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเป็นหลัก ($RR > AA$) และจำนวนเด็กที่ตอบโดยยึดสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเป็นหลักมากกว่าตอบโดยยึดสิ่งที่เป็นจริงเป็นหลัก ($AA > RR$) จำแนกตามชนิดของงาน 56